

N:o 18.

Redaktion: ADOLF LINDGREN. FRANS HUSS.
Expedition: HUSS & BEER.

Stockholm den 15 November 1884.

Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr.
Lösnr: 30 öre. Annonpris 20 öre petrad.

Årg. 4.

Teresina Tua.*

Blott den energi geniet eger, har vid så ung ålder kunnat åstadkomma hvad »violinfvan» Teresina Tua gjort. Hon är född i Turin 1868 och mottog af sin fader, en fattig spelman, den första undervisningen, som snart lade i dagen den lillas underbara talang. På sina små konstresor lärde hon i Nizza känna en rik ryska, madame Rosen, hvilken blef så hänryckt af den åttaåriga Teresina, att hon för barnets vittare utbildning vände sig till Massart i Paris, Wieniawskis och Sarasates lärare. Medelst subskription hopsamlades i Paris flera hundra francs åt Teresina, hvarpå hon i tre år studerade för Massart och derunder äfven fick många beskyddarinnor, särskildt i den förnåma Faubourg St. Germain, såsom drottning Isabella af Spanien, marskalkinnan Mac Mahon m. fl. Hon blef färdig med sina studier, fick tre gånger första priset vid konservatoriet, och började så sina konstresor. I Rom tilljulse hennes landsmän henne sitt bifall under 20 konserter i Apolloteatern. Verdi intresserade sig mycket för henne, och i Genua engagerades hon af impresarion Fischhof för en konstresa på två år genom Europa och Amerika mot 15,000 francs i månaden.

Denne drog genast åstad till sjelfva den tyska rikshufvudstaden, der hon gjorde storartad lycka och hvarje afton i oktober 1882 lockade eliten af Berlins musikvänner till Krolls teater. Konsertaftnarna blefvo verkliga blomsterfester genom slöseriet med kransar och smycken, som Teresina fick i mängd. Anmärkningsvärdt är det intresse som sjelfva violinkonungen Joachim visade för henne. Äfven vid hofvet i Potsdam blef hon mottagen med beundran.

Hennes framgång i hela Tyskland blef utomordentlig. Öfver allt återupplivades samma entusiasm som fordom Teresa Milanollo väckte. I Wien kon-

serterade hon i operahuset, som allt sedan Paganinis dagar varit stängdt för konsertresande. Alla stora städer i nordvestra Tyskland hade hon redan för ett år sedan besökt och hänfört på 117 konserter, representerande en summa af 250,000 mark. Och sedan dess har framgången varit sig lik, om äfven den aldri mest noggranna kritiken ibland anmärkt att hennes program är begränsadt och att hon mera hör till den virtuosmässiga än den solida riktningen.

* * *

Till de biografiska notiserna — hufvudsakligen hemtade ur Nord. Musiktidende — foga vi några karaktersdrag och anekdoter ur danska och tyska tidningar.

Arma Senkrah — säger »Politiken» citerad af A. B. — var jungfruligheten, nyss utsprucken, smärt och fin, skär, hvit och röd, med ett leende som på sin höjd blef skälmskt. Teresina Tua är en smula mera Evadotter. Hennes lilla knubbiga figur är visserligen fint formad, men mera utbildad. Hennes blonda hufvud har litet mörkare kolorit. Dragen äro oregelbundna, liffulla och lena, ögonen markerade med svarta bryn, håret oredigt, kastadt ned öfver pannan. Och leendet bländande; det sänder oafsläppligt glädliga solstrålar ut öfver anletet.

Hon är otålig i sin starka lefnadslust. Halft trippande, halft dansande kommer hon fram på scenen, hennes leende fångar hela salen, med ett raskt tag sätter hon violinen vid axeln. Det går så lätt som i en lek. Hon är så frisk och så barnslig, att pris och beröm icke kunnat förderfva henne. Det var en gång, hon var i Pest och gjorde ofantlig lycka. Hänförelsen blef så stor, att hennes tillbedjare spände hästarne från vagnen och drogo henne hem. — Men inne i vagnen satt den firade konstnärinnan och gret. Hvarför? »Åh, jag är så förskräckligt hungrig och hästarna äro så långsamma!»

En annan anekdot berättade för några år sedan Illustrirte Zeitung. Innan ännu

hennes namn var känt i vidare kretsar, inträdde hon en gång, på hemvägen från lektionen hos sin lärare, uti ankommande postafdelningen i Turin och begärde utfä ett rekommenderadt bref. Tjenstemannen uppmanade den lilla att reglementsenligt legitimera sig. Hon hade emellertid icke några papper med sig, men svor vid alla helgon i kalendern att hon hette Tua. Tjenstemannen mente tro på att detta kunde hvem som helst säga, och vägrade utlemna något bref. Då brast tålmodet hos det eldiga konstnärssämnet. »Jag vill bevisa er», utropade hon i vredesmod, »att jag är Tua.» Och med flammande blickar ryckte hon upp sin spelförda fiol ur fodralet och började spela. Dessa ovana toner lockade smäningom ut hela byråns personal, som andlöst lyssnade på den improviserade konserten, och en högre embetsman, som förut tillfälligtvis hade hört underbarnet hos någon bekant, lät på sitt ansvar tillstå henne brefvet, som hon qvitterade medelst en jublande slutkadens. Tua ställer altså Orfeus, Arion och rättfångaren från Hameln i skuggan. Ty att genom tonernas makt förleda en posttjensteman till reglementsvidrigt utlemnande af en värdeförsändelse, det är en vida större bedrift än det historiskt obestyrtka bedärandet af rofdjur, delfiner, rättor och småstadsbarn.

—♦—

Flera primadonnor i samma stad ha naturligtvis åtskilliga älskvärda yttranden om hvarandra. New-York var så lycklig att för ej längesedan ega de tre storheterna Nilsson, Patti och Etelka Gerster. Några yttranden, som dessa haft om hvarandra, berättas derifrån. Kristina Nilsson beundrar Pattis röst »i betraktande af hennes ålder». Patti menar, att hon skulle vara lycklig om hon »vid Kristina Nilssons ålder» kunde sjunga som denna. Men Etelka Gerster talar under tårar om »sin barndom», då hon lyssnade till Pattis och Nilssons herrliga sång.

—♦—

* Porträtt, ännu ej färdigt, skall meddelas i nästa nummer.

Behovet af Rationel Harmonilära.

Af C. J. Fröberg.

De brister och sig deraf härledande olägenheter, hvilka hittills vidlådut den musikaliska harmoniläran och densammas studium, äro allmänt bekanta. Derigenom nämligen, att de regler och föreskrifter, som skola tjena till ledning för ackordkombinationen och stämföringen, hufvudsakligen äro endast empiriska, d. v. s. stödda blott på vissa enstaka erfarenhetsrön, och detta oaktadt blifvit angifna och betraktade såsom allmänna lagar, har i alla tider, vid bedömandet af hvad som i den musikaliska satsen är riktigt eller oriktigt, mycken oklarhet herrskat och åsigtorna varit väsentligen delade. Å ena sidan ådagalägger musikens historia, huru äfven de förnämste komponisterna stundom ådragit sig stora obehag derföre, att de vågat själfständigt följa sin ingifvelse och icke slafviskt underkastat sig den empiriska teoriens ensidiga, dogmatiska föreskrifter; och å den andra sidan visar den dagliga erfarenheten, huru denna oklarhet äfven på motsatt sätt inverkar menligt på nybörjarens och i allmänhet det mindre utvecklade ondömet verksamhet, emedan i detta fall åter dylika försök att frigöra sig från teorins fjättrar medföra många verkliga brott mot den sanna harmoniens lagar. Dessutom råder ännu rörande den musikaliska kompositionens former i deras helhet mycken oklarhet i uppfattningen och bedömandet, hvarigenom ifrågasvarande konst icke sällan och i synnerhet på sednare tider råkat in på de från målet mest afvikande bivägar.

Lobe t. ex. tror, att den frågan: »Hvilka lagar äro då de, som icke hindra oss från någon sann frihet och tillika bevara oss från hvarje falsk sådan?» sannolikt i alla tider blir olöst. »Man kunde säga», fortfar Lobe, »att lagarne derför ligga i örat. Hvad detta gillar är tillåtet och hvad som missshagar detta är förbjudet. Men beklagligtvis kan man icke heller gifva detta svar, ty ej blott lekmännen, utan äfven de bäste mästare, till och med en och samma tid, är häröfver af olika mening. Hvad den ene tillåter sig, förkastar den andra. Betraktar man saken ur historisk synpunkt, så blir man ännu ovissare. Hundrade tonförbindelser, som i äldre tider klingade barbariskt, finna vi nu ganska angenäma.» — Och denna sednare sats kan äfven omvändas, ty den äldre teorin gillade och föreskref saker, som den närvarande tiden omöjligen kan lida.

Oulibicheff beklagar att teorin fordom ständigt förblef den herrskande och besjunger Mozart såsom den slutlige segerinnaren öfver den gamle, hårdnackade motståndaren. Men Mozart själf var dock allt för både klarsynt och blygsam för att icke erkänna den stora förbindelse, i hvilken han stod till denna gamla lära, som, med alla sina brister, dock redan, åtminstone i yttre formellt hänseende, inne-

fattade grundprinciperna för hela den klassiska kompositionskonsten. »De tro, att min konst varit mig lätt», säger denne så utomordentligt rikt begåfvade ande, »men», tillägger han, »detta är ett stort misstag; det gifves ingen af mina föregångare, nämligen de värderikare, som jag icke flera gånger genomstuderat.» Så talar denna tonkonstens heros. Om man i Mozarts mun lägger de orden: »teorin det är jag», så betyder detta ingenting annat än: jag känner och förstår bättre än ni, huru denna dyrbara skatt skall användas. Mozart, som måhända hade större skäl än någon annan att beklaga sig öfver teoretikernes kortsynhet, visste likväl äfven att värdera det goda, som af de gamles erfarenhet var att hemta. Man bör ock besinna, att om teorin i fordoms dagar oftast var en allt för sträng, samt i vissa fall orättvis och kortsynt tuktomästare, var det likväl, oaktadt densammas många stora misstag, endast genom denna tukt och under skyddet af denne stränge mästars ständigt vakande öga, som tonkonsten från en späd planta förmått utveckla sig till ett skönt, oförgängligt träd. Nu tror sig likväl fantasin hafva växt denne sin gamle mentor öfver hufvudet, och i medvetandet af allt det herrliga hon frambragt, samt i minnet af de heta strider hon för möjligheten af dessa frukters framalstrande måst med sin stränge ledare utkämpa, har hon på sednare tider visat den mest uppenbara likgiltighet för denne, fordom så mäktige och inflytelserike ledare. Dagens lösen är nu: snillet är sin egen lag, och under detta fältrop har det oftast endast inbillade snillet dragit i härnad mot hela den bestående ordningen. Teorin åter, kännande om ock icke alltid erkännande sin svaghet, har ej kunnat förekomma denna brytning. Dock skall hon, hoppas vi, ännu en gång återeröfra spiran, och »af själfva nederlaget hemta ämne till ett nytt ok». Men detta ok skall icke mera blifva tryckande, utan en ljuflig börda, hvarunder fantasin först rätt medvetet skall lära känna och njuta den sanna friheten.

Egaren till Krollsteatern i Berlin, kommissionsrådet Engel, visade nyligen i ett gladt sällskap följande rimmade epistel:

»Zwei Backfischehen, jung und zart,
Wünschen auf billige Art
Die schöne oper zu hören.
Lieb' Engel, thu' dich erbarmen
Und schick' uns musikliebenden Armen
Dock zwei Billetchen, ob auch klein —
Was kan dir daran gelegen sein?»

Direktören skyndade sig att uppfylla de båda damernas önskan och sände dem poste restante två biljetter. Numren på platserna fäste han dock noga i minnet, och då han om aftonen närmade sig de båda platserna för att få betrakta ett par unga täcka rosenknoppar, hvad fick han väl se? — Jo två karlar med jätttestora skägg.

Om musikalisk uppfostran

uttalar dr Fr. v. Hausegger i Allg. Deutsche Musikz. följande riktiga tankar, hvilka ej nog kunna behjertas.

Vår musikundervisning utgår från den åsigten, att dess uppgift är att göra tonens medel användbart för lärjungen, men den öfverlemnar utbildningen af just de förmågenheter, hvilka i tonen skola ega sitt medel för konstnärlig verksamhet, åt tillfälligheter eller åt andra utom dess område liggande faktorer. Dermed erhållas utöfvande konstnärer, tekniskt utbildade och af förträfflig skola samt komponister med »goda studier», som ledigt röra sig med tonmateriet; men bland det stora antalet af dem, som i våra dagar egna sig åt musiken, felas det synbarligen individualiteter. Med rätta kan man invända, att geniet ej kan inläras och att individualiteten måste fritt utveckla sig. Men säkert kan mera, mycket mera göras för att åt individualiteten öppna väg till fri utveckling, än hvad hittills blifvit gjordt. Det saknas merendels i undervisningen alla förutsättningar för att individualiteten skall göra sig förstadd genom det medel, hvars begagnande inläres, att hos densamma skall utveckla sig det allena fruktbärande behovet att begagna just detta medel till en af egen inre drift skapande verksamhet. Visserligen har redan gjort sig gällande ett dunkelt begrepp om att det ej är nog med det s. k. fackstudiet, d. ä. med tillegnandet af medlet, utan att för konstnären och särskildt den skapande konstnären äfven andra källor måste öppnas för väckelse till konstutövning. I konservatorier och anstalter för musikbildning läres också musikhistoria, teori, estetik och till och med, när undervisningen står högt, allmän historia och dylikt. Dermed utvidgas visserligen på ett glädjande sätt den studerandes synkrets, men för den blifvande konstnären lända sådana studier i och för sig ej till någon fruktbringande impuls; ty den process, genom hvilken de kunna leda till konstnärlig befruktning för honom, blifver öfverläten åt hans egen goda genius.

Hvad gjorde väl greken till konstnär och konstkännare? Hvad var det som uppväckte hos honom sinnet för kroppsskönhet, begreppet om det förädlade uttrycket, känslan för den harmoniska verksamheten? Icke det yttre tillegnandet af färdigheter och kunskaper, utan uppväskandet utaf behovet af deras öfning, utaf insigten i deras gagnande återverkan, korteligen återförandet af det som skulle läras till dess lefvande ursprungs källa, till den omedelbara åsigten med detsamma. Skönheten var för honom icke blott ett begrepp utan äfven ett af honom känt behag; uttrycket i åtbörd, ton och ord var för honom ej blott nägonting inlärdt utan också något i hans inre genom kraften af samma impulser uppfattadt; filosofien var för honom ej endast ett fackstudium utan en andlig verksamhet hos en människa, som kän-

ner sig i behof af att höja sig öfver det alldagliga och låga.

Annorlunda, helt annorlunda är det bestämdt hos oss. Rörelsen af fingrarne på något instrument kan i och för sig ej gälla såsom någon verksamhet, hvilken har sitt ursprung uti en inre impuls. Hos dem allena förmår den nybörjande konsteleven säkert icke upptäcka hvarom saken egentligen handlar. Härom måste han förfråga sig på annat håll, i fall han skulle känna sig i behof att fråga sig för. Men hur många fins ej, som icke känner ens detta behof utan åtnöjer sig med den ytliga tillfredsställelsen öfver uppnådd skicklighet i utförandet! På samma sätt är det med komponistens bildning. Han tillägnar sig det riktiga användandet af harmonien, en vana i behandling af kontrapunkten och kännedom om formen. Han kan blifva en komponist utan att blifva medveten om det inre tvånget till de anordningar och bildningar, som han med skicklighet använder. Visserligen kan den förståndige läraren eller den af sig själf vaknande insigten i många fall komma till hjälp, men detta är yttre faktorer, hvilka ej äro i och för sig egna för metoden.

Uttryck är den musikaliska konstens ursprungliga väsen. Första villkoret för en musikalisk uppfostran, som icke blott sträfvat efter yttre ändamål, är derför vårdandet om ett ädelt uttrycksbehof i förening med befordrande af sköna uttrycksformer. Uttrycksbehovet näres af de intryck, som man emottager. Af naturen hos dessa kan uppfostran röna en mångfaldigt bestämmande inflytelse. För mycken vikt lägges i vår uppfostran på den rent formella bildningen, för litet sörjes derför, att bildningsmaterialet blifver icke endast ämne för minnet eller öfning för förståndet utan också impuls för själen. Allra minst fästes afseende vid denna fordran i det fall, då uppfostran uteslutande skall afse konsten. Den ofta i oerhörd grad sig utsträckande vården om tekniken gifver ej åt uttrycksbehovet, som dock är den egentliga källan till all konst, den minsta näring, ja den förmår till och med att döda detsamma. Derför lofvar underbarnet oftast mer än det håller. Ty så snart fordringar på dess konstnärliga utveckling framträda, hvilka genom uppnående af tekniska färdigheter ej kunna tillfredsställas, så stå dess förebilder ej längre bi.

Uttrycksbehovet, den väsentligaste af dessa fordringar, eger sina näringskällor icke i det rent sakliga studiet utan i det andliga deltagandet i allt menskligt. Hvad förmår den tekniska bildningen ensam? Den skapar bullrande qvarnar, som sakna mald att förarbeta. Den bildar virtuoser men ej konstnärer, och de förra blifva ej bättre, om de spela Mendelssohn, Schumann och Chopin i stället för Dreychock, Schulhoff, Kuhe o. a.

Ännu mindre fästes afseende vid befordrande af sköna uttrycksformer. Ätbörderna tagas redan tidigt i anspråk för

yttre ändamål, detta i synnerhet vid dansandet till utöfvande konstnär, men språkets ljuduttryck försummas deremot i hög grad. Hvilken möda har icke vanligtvis sångläraren för att åstadkomma ett riktigt uttal hos sina lärjungar, för att icke tala om sällsyntheten af en riktig betoning i ordföljden! Genom sådan försumlighet går småningom förlorad förmågan till uttryck af rätt känsla i språket, hvilket i sången skall slå ut i full blomstring, och sångaren måste först på omvägar sluta sig till hvad han borde ha fört med sig, eller han kommer alls icke till känsla af skiljaktigheten mellan hans konstutöfning och hans uttrycksbehof; för honom varder hans konst ett tonspel, ur hvilket han genom medel af helt annan natur söker framlocka verkningar.

Ätbördens frihet i rörelse, som är så nödvändig för att den skall kunna blifva ett uttryck af förädling, ersättes ej genom sport, som blott tjenar till yttre ändamål, för helsan eller till stärkande af musklerna. Ej en gång danskonsten har förstnämnda mål i sigte. Den rytmiska känslan, hvilken, om den skall verka med sant lif, bör visa sig såsom en återverkan af den fria ätbörden, blifver alltså förlamad och måste från annat håll uppenbara sig för konstnärssadepten. Icke sällan kör han fast i det konventionella och kan sedan icke vidare komma ur fläcken.

(Forts.)

— x —
Hvem har vil — frågar Le Figaro med anledning af det nyligen skeddade aftäckandet af George Sands minnesvård i Châteauroux — en aning om att George Sand skrivit en opera? — Denna opera kom emellertid aldrig att uppföras, och detta hade sitt särskilda förhinder. Författarinnan till »Indiana» hade en dag gjort bekantskap med en tysk komponist och genast ådagalagt en gränslös beundran för denne. Hon skref uteslutande för honom en operalibrett och bad honom sätta musik till densamma. Olyckligtvis var den stackars komponisten alltför litet hemmastadd i det franska språket, och vid första proffvet befans, att han satt hela manuskriptet i musik; ej en gång den ringaste scenanvisning var glömd. — Så begaf sig t. ex. att vid slutet af första akten en kör af landtfolk, som följer sin bortgående husbonde på väg, uppstämde refrängen: »Il sort par la porte du fond, il sort par la porte du fond.» — George Sand tog tillbaka sitt manuskript, och man har ej hört något vidare om det.

— Min nådiga, jag försäkrar er att jag på länge ej hört så förträffligt pianospel. Er fröken dotter spelar med utsoekt elegans.

— Ah, herr baron är allt för god... det är icke min dotter, det är en positivspelare ute på gården.

FÖLJETONG.

»Neaga.»

Första akten är förlagd till saltgrufvorna i Oena. (Hit förpassas rumäniske mördare att aftjena sitt straff för lifstid eller kortare tid. Dödsstraff finnes icke i Rumänien.) Scenen framställer ett stort fängelsehvalf. De gråklädda fångarne släpa sig fram med tunga kedjor om fötterna.

En af fångarne, en ung Sandu, synes beredd att från ett af gallerierna som bära ned till grufschakten kasta sig ned i djupet, men hejdas.

Släpp honom — utropar den gamle fången Wlad, det är bättre att dö än lefva här.

Sandu berättar nu att han dömts hit på 15 år. Hans brott var att han hämnats den förorättade oskulden. Han skulle fira sitt bröllop med Neaga. Midt under dansen träder en gosse fram och tillropar Neaga: »Pyh, hvem vill dansa med dig, en dotter af en lifstidsfänge!» Brudgummen stöter ned honom.

Wlad: »Neagas fader är lifstidsfänge, det är sant. En hjertlös man, hos hvilken hans syster tjenade, ville en dag straffa henne med piskan. Men Wlad sköt ned skurken. Se der hans brott. Han dväljes nu här...»

Plötsligt förkunnas, i följd af påskhelgen, att några fångar blifvit benådade, bland dem Wlad.

»Farväl Sandu — ropar den gamle. Jag går nu till Neaga. Hon är min dotter...»

Sandu vill skynda efter. En rad af bajonetter riktas mot hans bröst och soldaterna bortföra de frigifna fångarne.

Andra akten. (Första tablån.) Byn Rucar. Landtliga hyddor hvilande på trästolpar. Det är afton och himlen purpras af denna mörka rodnad som antyder qvällen efter en glödhet dag i orienten.

En mängd flickor med romerska amforer samlas kring brunnen, i hvilken de nyfikat titta. Det går nämligen en sägen att man då kan få se sin fästmans ansigte nere i vattnet. Bland andra kommer en gammal nucka och frestar lyckan. Hon ser — sitt eget ansigte i brunnen. Störmande skrattsalvor.

En hop Paparude (zigenarflickor) komma framdansande. En af dem spår Neaga, som dyster och likgiltig räckt fram sin hand. »Den dig älskar är helt nära. Han på dig ser. Honom följ på fjerran stig!»

Under dansen har Wlad framträd på en klippspets i fonden och står stödd mot sin staf och forskande ser ned bland den dansande skaran. Flickorna häna emellertid Neaga för hennes snöpligt afbrutna bröllop och rifva blommorna ur håret på henne.

»Fins ingen som på min oskuld tror?»

»Jag», utropar Wlad och kommer ned till hennes bistånd.

De förklara sig för hvarandra och följas åt.

(Andra tablån.) Byn Galeschti. Man rustar sig till bröllop. Bland folket synes Neaga som leder gamle Wlad hvilken blåser i en säckpipa. Neaga sjunger visor för dem och folket utför några eldiga nationaldanser.

Nu kommer bröllopståget in på scenen. Först kommer brudparets vagn dragen af ett par oxar och fullpackad med saker och husgeråd, t. o. m. vaggan och spinnrocken.

Brudgummen är Radu, bruden Ileana. Då gamle Wlad med dotter vilja närma sig Radu, och Ileana stolt frågar denne: »Är du tiggarens son?», låtsar Radu icke känna igen dem, hvarpå akten slutar med att Wlad uttalar sin förbannelse öfver honom.

Tredje akten. Högfjell högt uppe i Karpaterna. Ett gammalt kloster i förgrunden. Ett par herdar blåsa en vexelsång på flöjt och alphorn. Klockorna ringa i klostret.

Wlad med sin dotter inkomma. Den gamle lägger sig till hvila, söfd af Neagas slummersång. Plötsligt tyckes den gamla kropp blifva liflös. Neaga tror honom vara död. Munkar och bondfolk inkomma, bland de förre Radu, som i klostret sökt sig en fristad. »Min far är död!» Kastar sig öfver Wlad.

Dock tyckes ännu icke lifvet fullständigt ha flytt ur den gamle, som vaknar upp, lemnar sonen sin välsignelse och derpå inslumar till den sista sömnen. Hans lik bortbäres.

Scenen är nu tom.

Plötsligt instörtar Sandu, som berättar att han anstiftat ett uppror i Oenas grufvor. Förvirringen var förfärlig. Man kunde i mörkret icke skilja vän från fiende. Han hade emellertid lyckats undkomma, fast förföljd som ett villebråd. Nu inkommer Neaga. De känna igen hvarandra.

Stor kärleksduett. »Låt oss fly!»

Men i ett nu närma sig soldater på alla stigar. Gevären riktas mot den förtrymde fången. Hans älskarinna breder ut armarne för att skydda honom. En gevärssalva smattrar och begge falla liflösa till marken. Radu störtar ut från klostret — ett rof för den grymmaste förtviflan och sträcker öfver sig gifven händerna mot höjden: »Blott jag, jag ensam lefver!»

Dermed slutar operan.

(Ur »Hvad nytt från Stockholm?»)

Läraren: — Ni är inte uppmärksam; här står en åttondel, och ni tar en fjerdedel.

Elevers fader (som sitter i gungstolen och hör på): — Alldeles min natur! Hvarför skulle han ta en åttondel, om han kan komma åt en fjerdedel?

Den goda viljan betyder i moralen allt, men i konsten intet.

SCHOPENHAUER.

Från vår flygande korrespondent.

Paris i Oktober 1884.

Man var icke litet orolig öfver att de populära konserterna skulle upphöra med Padeloups retraite vid förra säsongens slut. Publikens fruktan har emellertid visat sig ogrundad, i det Mr Benjamin Godard, såsom deras direktör, förenat sig med den gamla orkestern, som på några få när är sammansatt af samma medlemmar, och begynt gifva den första serien af de s. k. »Concerts-modernes», som man beslutat uppföra. Den första af dessa konserter har egt rum med utförandet af Max Bruchs »Prélude de Loreley», Camille Saint-Saëns' 2:a-symfoni, Gounods »l'entr'acte de la Colombe», en nocturne af Chopin, två mazurkor af Godard samt »l'Introduction et la Polonaise héroïque» af Theodore Ritter, som med sin vanliga virtuositet exequerade sistnämnda pianokompositioner. Vidare gafs »le poème symphonique de Phaëton» af Saint-Saëns och »l'air de ballet d'Hamlet» af Thomas — en komposition alltigenom fin och delikat. Saint Saëns' här nämnda symfoni är ett ungdomsarbete, hvari det oakadt stor originalitet är förhärskande isynnerhet hvad Scherzot beträffar. Gounods »l'entr'acte de la Colombe» har förutom sin skönhet också en liten historia att bjuda den intresserade åhöraren, i det den skall vara det enda, som ännu existerar af ett försvunnet partitur. Hvar har det manne tagit vägen? Mr Godard har vid detta tillfälle stadfäst vad man redan förut bemärkt hos honom såsom director, nämligen att han är en musikalisk auktoritet och en raffinerad musiker. Då nu orkestern är utmärkt, väntar man sig en serie af intressanta seancer under loppet af säsongen.

Samtidigt med honom återtog Mr Charles Lamoureux sina konserter, »les nouveaux concerts» i Salle du chateau d'Eau. Hans första séance inleddes med ouverturen till Beethovens »Leonora», hvilken magnifika komposition fick ett utförande värdigt ett verk af den genialiske mästaren, och af den entusiastmerade publikens begärdes da capo. Orkesterchefen och hans utmärkta musici blefvo derefter föremål för den lifligaste ovation af den talrika åhörarekretsen. Utförandet af Mendelssohns symfoni var visserligen korrekt, men den spelades med en enförmighet, som — »malgré tout» — likväl trötta publiken. »Esquisse sur les steppes de l'Asie centrale» af Mr Alex. Borodin, en rysk komponist, gjorde mindre lycka. Jag tror mig hafva bemärkt, att man i Frankrike finner de ryska komponisterna föga intressanta, ty man hör dem nästan alltid med mer eller mindre likgiltighet. Något mera intresse visades derefter för en Serenad af Mr Th. Gouvy, förträffligt utförd af stråkinstrumenterna. Vid Wagners herrliga introduction till 3:e akten af »Lohengrin» försvann den ryska köld, hvilken liksom flyttade in med Borodins skildring af de asiatiska stepperna, och när det nu lågade upp med förspe-

let till bröllopfesten . . . så var parispubliken åter med.

På »theatre lyrique du chateau d'Eau» uppfördes sist »Etienne Marcel», opera i 5 akter och 6 tablåer af Camille Saint-Saëns med ord af Louis Gallet. Ämnet är gammalt, musiken vacker och utförandet i ett och annat respektabelt. Mr Garnier — direktören — utför sjelf tenorpartiet (Robert) med stor säkerhet men med allt för liten accent. Fastän intet är sparradt på operans mise en scene och mycket arbete för öfrigt nedlagdt för att presentera den riktigt fördelaktigt för publiken, tör det vara ytterst tvifvelaktigt, om den kommer att hålla sig särdeles länge på repertoaren; det vore emellertid ledsam nog för herr Garnier om denna förmodan skulle besannas, då han, efter hvad som säges, skall stå till rest med 7000 fres på hyran af teatern, för hvars betalning, eller för en del deraf åtminstone, han endast har 8 dagars frist.*

På stora operan håller man på med ett och samma: Sappho, Aïda, Herodiade, Afrikanskan etc. samt annonserar Faust till uppförande. En liten historia förtäljer om ett hotande tillkännagifvande, som är anslaget i dansösernas loge, rörande deras hviskande och tasslande sinsemellan då de äro på scenen, deras ögonkast åt parketten, deras »signes télégraphiques» etc. etc. och tillägger, att Mr Vaucorbeil derefter samlat hela truppen omkring sig och hållit ett fruktansvärdt strafftal till sina vildkattor, från hvilka man dock tryggt kan afräkna Mauri och Sangalli. »Allez, j'ai dit», slutade den stränge direktören och gick ifrån de förfärade dansöserna, som nästan icke hade mod att dansa mera. Och tänk då, att hafva hvirflat sig igenom två eller tre quadriller, och så likväl vara tvungen att fortsätta utan att få sända ett vackert smilande och ett tecken till fätöljerna — det är horribelt!

Théâtre italien kan man snart med full rätt kalla théâtre internationale. Divan och primadonnan vid operan, den berömda Mme Sembrich, är från Wien, Maurel och Tamagno italienare, och nu väntas spanioren Gayarre göra sitt inträde der, för att ej tala om alla de andra, som i verkligheten höra än till en nation, än till en annan. Tenoren Tamagno har rykte för att vara en af de bästa tenorer Europa för ögonblicket eger att uppvisa. Härom är ännu ej godt att hafva någon bestämd mening; han får sjunga sig litet varm först. Parisarne ha sina fordringar, och det göra de rätt i, särdeles då det gäller konsten. S.

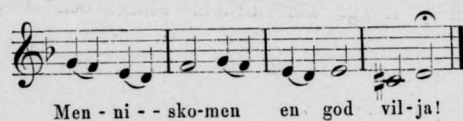
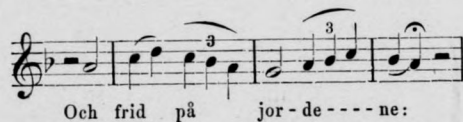
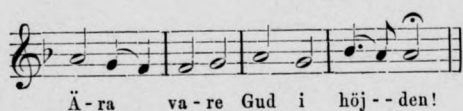
De största kompositörer ha väl knappast kommit derhän att i fyra enkla takter nedlägga en hel lifshistoria, en hel kasts känslor, som man sannerligen tycker sig höra, när man lyssnar till grundläggarnes sång. LEA.

* Teatern har numera upphört. Red.

»Gloria.»

Den af —t insända uppsatsen med detta namn har synbarligen väckt intresse på flera håll, och vi ha redan fått mottaga dels två täfplingsstycken, dels från tvänne nya insändare bidrag till frågans historiska belysning. Vi sammanfatta här nedan dessa bidrag — som vi ej kunna i sin helhet införa — och kalla för korthetens skull de båda senaste insändarne A. och B.

Insändaren A. har (utom täfplingsstycke) meddelat: 1) Diverse versioner af »Gloria», ur Johan III:s messordning, Karl den IX:s liturgi och Karl XI:s messa, jämt upplysningen att i alla tre åtföljes alltid »Gloria» af lofsången »Vi lofve dig. Vi välsigne dig. Vi tillbedje dig. Vi prise och äre dig» o. s. v. 2) En sammanställning af särskildt den vanliga söndagliga glorian (»G. dominicalis») ur dessa tre messor, som visar att den är oförändradt densamma i alla tre, ehuru naturligen upptecknad i olika nottyper, dem insändaren på följande sätt översätter i modern notation:

3) Ett bref, hvarur vi taga oss friheten anföra följande: »Enskildt beder jag få nämna, att jag ser af alla svenska messböcker, att »Gloria» (dominicalis) alltid, ss. nu, haft mollslut. Också tycker jag att n. v. tonsatsen till »Englasången» är en verkligt skön perla bland de öfriga messtonerna. Här i denna del af Erkestiftet har satsen, med förbiseende af föreskriften i Handboken, under de nära 40 år jag varit bosatt i orten, af både gamla och unga prester utförts oafkortad. I denna församling — som ock i flera andra — sjunges den söndagligen, utan att någon ledsnad deraf förspörjes. — Saken är den att tonbildningen deri är — nationel, och öfverensstämmer med svenska folkets tonsinne. Jag önskar alltså ingen ny tonsats till denna sång.»

Insändaren B. har meddelat alla fyra varianterna af Gloria i 1695 års messa, nämligen Kyrie Dominicale (söndagligen), K. Nativitatis Christi (jul), K. Paschale (påsk) och K. Pentecostes (pingst); samt bifogat följande erinran: »Ångående »Gloria» i svenska messan, har en insändare i Svensk musiktidning N:o 16 åberopat sig på 1695 års missaler, och citerar ur desamma »Kyrie Pentecostes». Detta citat hafva vi funnit icke vara alldeles riktigt med källskriften. De gamla

missalerna upptaga olika messton för hvar och en af de särskilda högtiderna. Dessa äro anförde hvar för sig, med olika messnoter till Gloria. Till någon uniformitet af ett hela kyrkoåret igenom stående Gloria, synas våra förfäder ej hafva sträfvat, och det torde nog vara önskligt att bibehålla samma idé för undvikande af en stel enformighet.»

Vid jämförelse med insändaren B:s notexempel visar sig, att den förste insändaren —t (i nr 16) verkligen citerat oriktigt, enär hans der meddelade sättning uppenbarligen grundar sig på, icke Kyrie Pentecostes, utan snarare K. Paschale, hvaraf den utgör en sammandragen stympning ungefär på samma sätt som Hæffner stympade den af insändaren A. här ofvan restituerade allmänna K. Dominicale till den ur den nu brukliga messan kända gestalten.

För sin del ger Red. båda insändarne A, och B. rätt: den senare i önskligheten af att hafva flera varianter af Gloria, afsedda till omvexling eller på högtidsdagar; den förre i önskligheten af att bibehålla den vanliga söndagliga glorian, som stått sig i 300 år, men N. B. icke i Hæffners stympade form, utan i den här ofvan återställda formen, som icke erbjuder ringaste svårighet att sjunga, men vida mer musikaliskt intresse än Hæffners syllabiska skelett. Beträffande den af —t klandrade mollkaraktären erinras, att vändningen till moll först inträder mot slutet, just då tanken sänker sig från Gud till menniskan, från himlen till jorden, hvilket långt ifrån synes oss illa anbragt. Dess utom kan man motväga mollkaraktären genom att till sluttonen taga d-dur-ackordet i st. f. d-moll, ett fordom under den klassiska koraltiden mycket använt sätt, som gör herrlig verkan. I så fall kunde ock detta d-dur-ackord tjena till dominantledning åt den följande koralen (»Allena Gud»), som ju vanligen tages i g-dur.

För vår del anse vi alt nykomponerande af vare sig koraler eller messsatter fullkomligt öfverflödigt. Emellertid står naturligtvis —t:s täfplingsanbud fast; och erinra vi att tiden för insändande af täfplingsstycken utgår med denna månad.

A. L.

I Trondhjem skildras koralen sålunda: — Och låt oss nu komma till församlingssången. Psalmerna, hela den norska gudstjensten igenom, sjönges raskt, och församlingen stämde i med en sällspord kraft, så att det lyfte och lifvade, och så att det gjorde godt i hjertat både att höra och att sjunga med. Ingenting af detta långsläpiga och sömniga och af orgelns allt för öfvervägande insats i sången, som ännu är så vanligt i Sverige. Men fråga om tempo och rytm i psalmsången är ju nu inom vår kyrka en fråga för dagen så att man kan hoppas att äfven hos oss en förbättring är att motse.

Skotlands säckpipblåsare. För århundraden sedan beledsagade de skotske barbarerna sina visor med ett stränginstrument, hvilket man väl kallade harpa, men som tyckes ha spelats med stråke.

Detta slags harpa har nu utträngts af säckpipan, detta omyckta nationalinstrument, som äfven i den engelska militärmusiken spelar en hufvudroll. Så snart säckpipan ljuder, hvilken är kär för högländaren allt sedan hans barndomsdagar, går han eldigt och modigt i striden; säckpipan låter höra sig, när segersången uppstämmer; säckpipan följer de fallne hjeltarne till grafven. Härvid är att märka, att detta instrument ett egentliga hemland har betydligt större omfång än det, man under samma namn ser och hör på fastlandet. Härigenom är det förklarligt, att skottarne göra så vidsträckt bruk deraf. Uppmuntrade af täfningar, som ärligen hållas med stor högtidlighet, förvärfva också »the pipers» en färdighet, hvartill man knappt skulle tro detta slags musik vara i stånd. Det oaktadt kan främlingen, som första gången bevisar en dylik säckpipstäfa, icke begripa den lifliga beundran, de handklappningar, de stampningar med fötterna, de förtjusningsrop, till hvilka åhörarne af alla klasser låta hänföra sig. Förgäfvos skall främlingen söka orsaken i musiken, i synnerhet som den är mycket enkel; han förväns icke litet öfver de krampaktiga rörelser, som komma på musikern midt i det stycke, han utför — man säger honom, att dessa stycken beteckna striderna och hjeltadakterna, hvilket eljest aldrig skulle ha fallit honom in, och aldrig skulle han ha ansett det utanför Skotland och England så missaktade instrumentet vara i stånd att intaga en så hög ståndpunkt.

Men säckpipan, som för främlingen blott är enformig och skärande, påminner skotten om hans berg och sjöar, herdelifvet, fäderneslandets gamla frihet; det är för honom en minnenas musik och, hvad mera är, de patriotiska minnenas musik likasom »der Kuhreihen» i Schweiz. Då man inser detta, förklarar man lätteligen för sig den hänförelse, som konserterna på säckpipa väcka hos en skotsk publik.

Den berömda författaren Johnson hörde en gång på ön Sky en melodi, som föredrogs på säckpipa. Den tycktes honom icke sakna behag, men var dock icke vackrare än många andra, som han hade hört förut.

En gubbe upplyste honom om orsaken, hvarför melodien elektriserade öborna. I uråldriga tider hade nämligen Macdonalderna i Glengary lidit en skymf af invånarne i staden Culloden eller ansågo sig åtminstone vara skymfde. De hämnades deröfver på ett omenskligt sätt genom att innebränna stadsboerne i den kyrka, till hvilken de tagit sin tillflykt. »Den melodi», tillade gubben, »hvilken ni nyss hörde, sir, är den samma, som spelades på säckpipan, medan invånarne i Culloden omkommo i lågorna.»

Naturligtvis var melodin intetsägande

för den resande, men hvilken källa till känslor öppnade den icke för anhängarne af clanen Macdonald och för alla, som sympatiserade med Cullodens befolkning!

Bardbefattningen var under medeltiden i enlighet med de feodala bruken ärfvlig och försedd med förläning. Hvarje stam hade en musiker, som tillträdde sin plats på grund af bördens rätt och innehade ett jordstykke i förläning.

Sälunda hade Macdonalderna, Macleoderna och andra stora familjer bland sina vasaller hvar sin familj af säckpipblåsare, inom hvilken funktionerna gingo i arf från far till son, och som hörde till stamhöfdingens lilla hofstat. Deras åliggande var att under fred roa sina herrar och i krig elda sina medvasaller till strid.

»Nytt notsystem.»

Her R. Söderström har på vår anmälan af hans notsystem insändt ett gemäla, hvilket vi ej anse oss böra neka att intaga, ehuru det ej innehåller någon gendrifning i sak. Sedan han upprepat hvad vi sagt — hvilket ju här kan utslutas — fortsätter han:

Huru mycket denna skillnad (mellan diss och ess) kommer i fråga skola vi snart angifva. Om vi erinra oss Sarasate, Wieniawsky, Popper, så finna vi, att dessa oftast begagnade ett välstämdt piano vid accompanjemang för sina musiknummer. Jemte dessa mästare hafva vi också hört en hel hop verkligt musikaliska sångare och musici på dilettanternas område, hvilka begagnat pianoaccompanjemang och dervid aldrig hört, att de vid korsskalor legat öfver, men i betonarter legat under pianots toner. Följaktligen skulle dessa herrar, ehuru obehöfligt för dem, varit bättre betjenta med ett notsystem, som har blott ett tecken åt hvar ton och hvars behandling är så enkel, som när vanligt folk läser i psalmboken, än att begagna det nu använda notsystemet, som i diskantklav räknar öfver sextio nottecken på en oktav. Kommer basklaven med i herrligheten, så har en oktav öfver 120 tontecken. Men det nya notsystemet deremot har på en oktav blott 12 tecken; naturligtvis på 12 toner. Den som kan subtrahera och derjemte kommer ihåg att det finnes många oktaver, får snart se det stora antalet af öfverflödiga tecken i det gamla systemet.

För den del af musikalisk vetenskap, som icke begagnas i praktiken och för omusikaliska dilettanter, som ligga under pianots toner både i korsskalor och i betonarter, vilja vi rekommendera systemet med de många, många, många, många — alldeles för många tecken och isynnerhet för dem, som använda åtskilliga märken på fingerbrädet å viol och violoncelle för att något så när träffa rätt ton. Men en verklig artist eller musikalisk diletant behöfver blott ett tecken åt hvar ton. Endast ett, icke mera än ett.

De vackra fraserna om treklang, sekundackord m. m. bero blott derpå, att insändaren ej har klart för sig, att man till tonsystemet kan begagna hundrade teckensystem eller notsystem, om man behagar.

Robert Söderström.

De tidningar, som intagit Svensk musiktidnings bedömande om det nya notsystemet, torde godhetsfullt införa gemälet.

D. S.

Hvartill ofvanstående epistel skall tjena, inse vi icke. Så länge hr S. icke förstår eller vill förstå, att diss och ess icke äro en och samma ton utan två olika toner, som blott klinga lika i tempererad stämning, och att de således enl. hr S:s egen fordran på »ett tecken åt

hvar ton», rätteligen böra hafva två skilda tecken — så länge tjenar det till intet att disputeras med hr S. Vore hr S. familjefar och egde tvillingar — vi känna icke om så är fallet — så skulle vi fråga hr S. på samvete, om han egde hjerta att, blott därför att dessa tvillingar till äfventyrs vore så lika hvarann som ett par bär, förklara att de vore, icke två individer, utan en, och på denna grund döpa dem till alldeles samma namn. Hr S. skulle säkerligen svara nej. Men lika galet, som att gifva två skilda ehuru likformiga menskoindivider ett och samma namn, lika galet är det att gifva två skilda ehuru tillfälligtvis likjudande tonindivider ett och samma tecken. Sådant kan icke annat än vålla gränslös förvirring hos den, som medelst ett dylikt teckensystem till vägledning vill söka intränga redan i det mest elementära af musikens, d. ä. harmoniens väsen. Men för den som icke vill detta, utan blott söker en genväg att, utan minsta begrepp om tonernas harmoniska valör och sammanhang, helt mekaniskt tota till en koral på piano eller harmonium — med andra ord: för »musikaliska dilettanter» skall, såsom vi redan erkänt, systemet blifva af stort värde. Ty att det erbjuder en betydlig förenkling, medgifva vi lika villigt som att det nu gällande notsystemet verkligen kan behöfva förenklas. Olyckan är blott den, att hr S. valt en oriktig väg, då han, med bibehållande af notlinierna, förvanskatsjelfva den principiella tanke som ligger till grund för dem, i det de och deras mellanrum, liksom en trappstege åt höjden för ögat skola försinliga intervallens olika trappstegshöjd; ty liksom det inre sinnet ovilkorligen och oberoende af den yttre tillfälliga klangen förlägger tersen ett trappsteg högre än sekunden, så bjuder konsekvensen af sjelfva notliniesystemets princip att t. ex. ess skrives å linien (eller mellanrummet) ofvanför diss, låt vara att i den yttre klangen förhållandet t. o. m. kan vara tvärt om. Saken är att vårt notsystem icke är rent fonetiskt till sin natur; vill man nu bilda en rent fonetisk, tempererad notskrift, så må man då välja ett helt annat system än det femliniga notplanet, hällre än att alldeles förrycka det senares ursprungliga natur och häfdvunna grundtanke. Hvar sak skall utvecklas ur sitt eget väsen. Af ett lejon kan icke varda en krokodil.

Slutligen hoppas vi att, om någon tidning reproducera hr S:s gemäla, densamma ock måtte intaga detta vårt slutpåstående.

Red. af Sv. Musiktidning.

»Estudiantina espagnola» (spanska studenter) gäfvos sin första konsert i Berns salong d. 4. De äro till antalet sex, klädda i nationalkostym med trekantiga hattar. De instrument, som trakterades syntes vara: mandolin, guitarr, viol och tambour de basque.

Obs! Anhålls på det enträgnaste och vördsammaste, att prenumeration å Svensk Musiktidning för nästa år allmänt måtte verkställas före den 15 inst. December, och helst i Stockholm hos tidningens expedition, i landsorten å postkontoren; äfven hos samtliga hrr bok- och musikhandlare. Pris och plan oförändrade.

Från in- och utlandet.

Ludvig Norman blef vid sitt besök i Gefle föremål för hjertlig hyllning, skriver Norrlandsposten, som vidare yttrar: Hans konsert var, såsom man kunde vänta, talrikt besökt, af bortåt 400 personer. Rikt bifall egnades den värderade konstnären, som spelade ej mindre än fyra stora pianonummer. Normans pianospel liknar alls icke den vanlige konsertpianistens. Der finnes intet briljerande med virtuosmessig färdighet, utan blott den enklaste, mest pietetsfulla trohet mot kompositionen, hvars skönhet aldrig under hans hand skymmes eller blandas bort af en mer eller mindre omotiverad affektation. Hufvudnumret var hans egen komposition »Lifvets åldrar», full af innerliga tankar och målande skönhet. Ett värdefullt biträde lemnades af en känd manskvartett, som sjöng två stycken, sällskapet Konkordia, som utförde Normans kör »Der borta», och en amatör, som sjöng en bekant aria ur Faust. Efter konserten hade sällskapet Konkordia anordnat en enkel festlighet i stadshotellets festvåning.

Normans konsert å Sundsvalls stads- hus bevistades af 270 åhörare. Den fräjdade konstnären, som vid sitt första inträde helsades med en kraftig applåd, fick under aftonens lopp mottaga de lifligaste bevis på den förtjusta publikens tacksamhet. Konsertgifvaren biträdades af en känd amatör, som utförde åtskilliga sångstycken, samt af W6 sångare, hvilka sjöngo Södermans »Ett bondbröllopp».

Den 2 nov. gaf Norman konsert å högre elementarläroverket i Falun för en sällspordt talrik åhörarekrets. Hans »Capriccio» samt karaktersstycket »Lifvets åldrar», åt hvilka kompositioner musikkritiken redan för länge sedan gifvit sina bästa loford, mottogos också af publiken med de varmaste applåder, hvilkas intensitet knappast minskades vid hans utförande af Chopins 2:ne polonaiser och impromptu samt Mendelssohns transcriptioner öfver sina sommarnattsdrömsmotiver. Ett värdefullt biträde lemnades konsertgifvaren af fru Cederberg, som utförde 2:ne af hans kompositioner, »Den döda» samt nr 6 ur »Skogssånger», den förra en drama-

tiskt anlagd och tilltalande sång (om barndomstron och barndomskärleken), den senare en stämningsfull, af sprittande lif och lust flödande vårsång. Bägge tolkades på ett särdeles förtjenstfullt sätt, i synnerhet den sist nämnda. Några kvartett-sånger, deribland konsertgifvarens »Eolstoner», förträffligt sjungna af en fyrdubbel kvartett utfylde programmet, som sålunda bjöd på rik omväxling — säger F. L. T.

Från årets förpaktare af Romas första operascen, Apolloteatern, har förfrågan ingått till direktör Ludvig Josephson om han skulle vara benägen att derstädes till säsongens öppnande i december detta år uppsätta Wagners opera Lohengrin.

Studeranden af Kalmar nation i Upsala H. Brag har, enligt tidningen Upsala, profsjungit för direktör Willman och blifvit antagen till elev vid k. Stora teatern.

Malmö barn-orkester är något i sitt slag enastående, säger Skånska Aftonbladet. Man tänke sig en hop småttingar till ett antal af omkring 35 stycken, af hvilka de yngste ej räkna mer än 7 somrar, hvilka med ett allvar och en verve, som i sanning äro förvånande, traktera sina instrument och med uppmärksamt öga följa sin anförarens taktpinne. Grundläggaren af detta ovanliga kapell, hvilket existerar sedan årets början och som redan förut låtit höra sig, är musikläraren hr A. Meijer, tysk till börd. Hr Meijer har all heder både af sin idé och af det sätt, på hvilket han satt det samma i verket.

Filharmoniska sällskapets föreställningar å Upsala teater lära icke ha lemnat något fördelaktigt ekonomiskt resultat.

En sång- och musikförening är bildad i Varberg. Sammanträde med för saken intresserade hölls 1 nov. under doktor W. Bolins ordförandeskap. Dervid anmälde sig några och tjugo sångförmågor, såväl herrar som damer, samt ett tiotal förmågor i instrumentalmusik, att ingå såsom aktiva medlemmar af föreningen, i hvilken äfven passiva medlemmar vinna inträde. En direktion tillsattes i och för sakens närmare ordnande.

Kristina Nilsson i London. Times skrifver härom: Handels Messias gafs i tordags i St. James Hall inför ett talrikt auditorium. Fru Nilsson sjöng nästan hela sopranpartiet. Publiken var hänförd att återse sin gunstling i ett oratorium, der »le grand style» är så nödvändig, men så sällsynt hos en sopransångerska. Fru Nilsson eger den i hög grad, hon bryter visserligen med all tradition, men när en sångerska eger snille och öfverträffar sina föregångare, må hon gerna göra det.

Apotekaren Salomon Smith i Ystad, som för omkring två månader sedan afreste till Wien för idkande af musikstudier, återkom hem den 4. Hr Smith erbjöds fast anställning mot högt honorarium, men afböjde det generösa anbudet.

Paris. På opera Comique har uppträdt för första gången, och såsom Mignon, en ung ryska, fröken von Adler, som väckt stora sympatier för sin sköna röst, sin goda skola och behagliga apparition. Hon anses blifva en ny »stjärna».

— Delibes' opera »Lakmé» kommer snart nog att uppsättas i New York med miss Emma Nevada i titelrolen. Kompositisten, som reser dit för att instudera operan, har i den inlagt en ny ballett och utvidgat kontraaltpartiet för Mme Schalchi.

— Tre af Paris' mest omtyckta tonkonstnärer, herrar Breitner (piano) Marsick (violin) och Bürger (violoncell), komma under namn af »Le trio parisien» att göra en konstresa i Tyskland och kanske äfven i andra länder.

London. Arthur Sullivans komiska operor »The Sorcerer» och »Trial by jury» hafva af honom reviderats och ändrats samt i medlet af förra månaden gått öfver scenen på Savoyteatern.

— Den bekanta förlagsfirman Novello Ewer et. C:o i London, som har egendomsrätt till Gounods »Redemption», har nu äfven köpt samma rätt till hans nya oratorium »Mors et Vita» för 100,000 francs.

— Colonel Mapleson inskeppade sig d. 24 okt. jemte 147 medlemmar af hans amerikanska operasällskap (med hustrur och barn) för resa till New York. Mme Patti och Nicolini reste med ett annat fartyg ett par dagar senare.

I Veggio (provinsen Verona) har uppsatts en minnestaffla å det hus, der Jacopo Foroni och hans broder Domenico (ansedd musiklärare) föddes.

München. Reinthalers »Käthen von Heilbronn», som för tre år sedan blef prisbelönt, har gjort stor lycka på hofteatern härstädes.

Berlin. Paret Gerster-Gardinis italienska opera-stagione på Krollsteatern har blifvit instäld. Fru Gerster-Gardini har för vårdandet af sin helsa begifvit sig till Bologna. D:r Gardini har emellertid fått betala 30,000 mark till de engagerade artisterna.

— Teresina Tua blef mycket firad vid sin afresa härifrån efter slutadt konserterande. Hennes kupé i bantåget var full med blommor, bonbonniärer och frukter. En ung italienare höll afskedstal på italienska, hvilket afbröts midt i den retoriska flykten af tågets gång, så att han slutligen fick ropa efter den bortilande violinelfvan ett sista: »Evviva nostra suave, dolce, adorata Teresa!»

Leipzig. »Gudrun», stor opera i tre akter, författad af Carl Niemann, komponerad af August Klughardt, gafs här för första gången d. 25 okt. på Stadtteatern. Kompositören — hofkapellmästare i Dessau — har förut gjort sig känd här genom operan »Iwein» i full Wagner-stil. »Gudrun» är hällen i mindre sträng sådan.

Dödsfall.

Lacombe, Louis Brouillon, komponist och pianist, f. ²⁶/₁₁ 1818 i Bourges, † ³⁰/₉ i Saint-Vaast-la Hongue. Han vann 1831 första priset för pianospelning vid konservatoriet i Paris, begaf sig sedan med sin syster Felicie ut på konstresor och stannade i Wien för att studera pianospel för Czerny, teori för Sechter och Seyfried. 1839 återkom han till Paris och egnade sig mera åt komposition. Bland hans kompositioner må nämnas »Manfred», symfonisk kantat, »Sappho», priskantat vid verdensutställningen 1878, enaktsoperan »Madonnen» m. fl. sångverk, pianosaker och kammarmusik. Han efterlemnar 2 större operor »Winkelried» och »Der Böttger von Nürnberg.»

Reichardt, Gustav, komponist, f. 1797 i Schmarsow (Pommern) † ¹⁹/₁₀ i Berlin. Han är i synnerhet bekant för sina sånger »Rosens bild» och »Was ist des Deutschen Vaterland?» (»Hvad är de skandinavens land?»)

Vaucorbeil, August, Emanuel, komponist och direktör för stora operan i Paris (sed. 1879); f. 1821 i Rouen, † ²/₁₁ i Paris. Förutom sånger, pianoverk och stråkvartetter har han skrivit en komisk opera »Bataille d'amour» och ett körverk, »La mort de Diana», gifna i Paris.

Lemoine, direktörn för den förnämsta stråkvartetten i Paris, har sedan gammalt funnit behag i att göra publiken allehanda meddelanden, för hvilkas framställning han funnit en helt enkel form: han trycker bara på baksidan af programmet hvad han har att förkunna. Dervid nedlåter han sig då och då till en barnsligt naiv förtrolighet. Så t. ex.: »mina vänner! jag har gift mig i år, men har ej tid att presentera för er min fru; detta skall ske nästa år.» — För det mesta innehålla dock hans uttalanden någon nyttig lärdom för alla eller ock för någon enskild, all den stund han inte bryr sig om att vara skonsam. Hur långt han kan gå härutinnan, visar ett exempel från förra säsongen. »På sista bänken till höger», heter det på ett program, »satt vid sista konserten en herre, som yttrade sig opassande om en viss ung kompositörs trio. Sådant måste jag en gång för alla undanbedja mig. För det första är musiken tillegnad mig, för det andra förklarar jag den för god och för öfrigt ären I ju mina gäster!» Detta är ju blygsamt och höfligt på samma gång?

Annonser.

Maria Pettersson,

född Konow,
förut tillhörande den första svenska Damqvar-
tett, meddelar fortfarande

Sånglektioner

efter samma skola som **Mme Christine Nilsson** och **Trebelli** studerat, hvilken skola fullkomligt egaliserar röstens alla register samt gör den fast, mjuk, fyllig och klangfull.
Träffas efter kl. 2, Drottninggatan 34, 3 tr. upp.

Undertecknad gifver från och med den 15:de dennes fortfarande undervisning i **sång** och **plastik** samt **rolers instudering**. Mot-
tagningstimma för närmare öfverenskommelse, alla dagar från kl. 11 till 12 f. m.

Sturegatan N:o 24.

Oktober 10, 1884.

Signe Hebbe.

Fritz Arlberg,

Sånglärare.

Hovedvagtsgade 8. Köpenhamn K.

I Pianospelning

meddelar undertecknad god teknisk-musikalisk undervisning till moderat pris. Adr.: **Mälaregatan 6, n. b.** (Rosenska huset). Anmälning kl. 2—3 e. m.

Frans Huss.

**Elkan & Schildknechts
Musik-lån-bibliotek**

17 Fredsgatan 17.

Abonnementsvilkor:

För helt år	} med ett nothäfte vid hvarje ombyte	10 Kr.
För half år		7 "
För tre månader		5 "
För en månad		2 "
För en vecka		1 "

För 2:ne nothäften erlägges dubbel afgift o. s. v.

Abonnenter i landsorten erhålla för samma afgifter dubbelt antal nothäften.

Alma Stjernbergh

Nybrogatan 11 A, 2 tr. upp,

meddelar undervisning i **Solosång.**

Anmälningstid kl. 10—12 f. m.

(G. 15072 x 1)

På Huss & Beer's förlag har i dag utkommit i Musikhandeln:

Tekniska Studier
för
PEDALSPELNING

utarbetade och
Herr **O. Bolander** tillagnade
af **Lars Nilson.**

Pris 5 kronor.

Obs! Subskribenter i landsorten behagade ofördröjligen till förläggarna uppgifva adressförändring, derest sådan skett efter subskriptionstiden, hvarefter verket franco öfversändes emot efterkraf af 5 kronor.

SECHS LIEDER

aus **Julius Wolff's**

"Tannhäuser"

componirt für eine Singstimme mit
Clavierbegleitung

von

Emil Sjögren.

Op. 12.

2:ne häften à 1 kr. 50 öre.

Taflor ur Barndomslifvet

11 Karaktärsstycken för Piano
af

A. M. Myrberg.

2:ne häften à 1 kr. 50 öre.

Obs! Prenumeranter å Sv. Musiktidning 1883, hvilka såsom gratispremie valt, men ännu icke utbekommit ofvannämnda verk, torde afhämta detsamma i **Huss & Beers Musikhandel.**

Fem Orgel-Etuder

med utsatt applicatur och pedaltekniken till hufvudsyfte.

Komponerade

och

Hr Doktor **ASTOLF MOZART MÖLLER**

vänkskapsfullt tillagnade af

Lars Nilson.

Pris 1 kr. 50 öre.

PRELUDIER

så väl till angifna choraler i Hæffners choralbok, som i alla de deruti förekommande Dur- och Molltonarter

för

Orgel

af

Aug. Lagergren,

Lärare vid K. Musik-Konservatorium, Organist i Slottskyrkan.

1:a häftet. Pris 2 kronor.

Uti **Elkan & Schildknechts**

Musikhandel

17 Fredsgatan 17

samt hos alla musik- och bokhandlare:

Instruktiv Samling

af klassiska och moderna
kompositioner

för

Piano,

i fyra progressiva grader ordnad samt med fingersättning och upplysande anmärkningar försedd

af

Ferd. Benzon,

Lärare i pianospel.

Pris för hvarje nummer eller häfte från 50 öre till 1 kr. 50 öre.

En recensent i **Stockholms Dagblad** yttrar om detta arbete:

»Samlingen består af ett hundra nummer af olika kompositörer, och dessa nummer ordnade i progressiv följd från de enklaste till de svårare. För hvarje pianolärare bör denna samling vara välkommen, då den betydligt underlättar hans möda vid valet af lämplig pianolektyr för elever, och tillika är den för den någorlunda försigkomne pianisten, med stöd af den ytterst noggranna beteckningen, ett arbete, som särdeles väl egnar sig för sjelfstudium. För bildande af elevens musikaliska smak äro vid valet af kompositioner, så vidt möjligt är, endast de bästa, så väl klassiska som moderna, komponister anlitade, och då endast tjugufem nummer inom hvar och en af samlingens fyra grader ensamt i och för sig äro otillräckliga för att utbilda eleven till den större färdighet, som nu mera kräves af en pianospelare, äro som bihang till samlingen å hvarje häftes baksida angifna de etycker, som utgifvaren under sin mångåriga och berömda verksamhet som lärare funnit bäst passande för sitt syfte.»

INNEHÅLL: Teresina Tua. — Behovet af rationel harmoniklära. — Om musikalisk uppfostran. — Följetong: Neaga. — Från vår flygande korrespondent. — Gloria. — Skotlands säckpipblåsare. — Nytt notsystem. — Obs. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.